TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Như cây một cội, như con một nhà

10:37 26/04/2026

Hôm nay, Giỗ Tổ Hùng Vương. Trải qua hàng nghìn năm dựng nước và giữ nước của cha ông ta, trong tâm thức mỗi người dân đất Việt, tình đoàn kết "như cây một cội, như con một nhà" đã trở nên thiêng liêng, trở thành truyền thống quý báu của dân tộc.

Đền Hùng - nơi hội tụ tâm linh của người Việt

Trong bối cảnh hội nhập và phát triển, giá trị cội nguồn ấy tiếp tục được bồi đắp, lan tỏa, trở thành điểm tựa tinh thần vững chắc, góp phần củng cố sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc.

Tín ngưỡng thiêng liêng của dân tộc

Giỗ Tổ Hùng Vương đã trở thành biểu tượng thiêng liêng trong tâm thức mỗi người dân Việt Nam. Suốt mấy nghìn năm lịch sử, tháng Ba âm lịch hằng năm, trái tim triệu triệu con dân đất Việt khắp mọi miền Tổ quốc lại chung nhịp đập hướng về Đền Hùng, thành kính thắp nén tâm hương tri ân công đức tổ tiên.

Theo nhà nghiên cứu văn hóa dân gian tỉnh Phú Thọ Phạm Bá Khiêm, hiếm dân tộc nào trên thế giới có một ngày giỗ chung cho toàn thể cộng đồng như vậy.

Từ truyền thống thờ gia tiên trong mỗi gia đình cho đến thờ Quốc Tổ tại Đền Hùng, tất cả hợp thành một chỉnh thể văn hóa đặc sắc, tạo nên sức mạnh cố kết cộng đồng và bản sắc riêng có của dân tộc Việt Nam. Chính điều này đã tạo nên nét độc đáo của Tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương - một hình thức sinh hoạt văn hóa vừa mang tính tâm linh, vừa mang ý nghĩa xã hội sâu sắc.

Từ huyền thoại "Con Rồng cháu Tiên", cùng chung một bọc trứng của mẹ Âu Cơ, ý thức về hai chữ "đồng bào" đã trở thành nền tảng tinh thần cho khối đại đoàn kết dân tộc.

Trên thực tế, Tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương không chỉ được thực hành trọng thể tại Đền Hùng và hơn 400 di tích ở tỉnh Phú Thọ, mà đã lan tỏa rộng khắp mọi vùng miền đất nước, đến cả những nơi kiều bào ta sinh sống ở nước ngoài. Ở đâu có cộng đồng người Việt, ở đó có sự hiện diện của Tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương. Ngày Giỗ Tổ Hùng Vương hàng triệu người dân từ mọi miền đất nước, kiều bào ở nước ngoài đều hướng về cội nguồn với niềm thành kính sâu sắc. Đây không chỉ là dịp tri ân tiền nhân mà còn là "khoảnh khắc kết nối" giữa các thế hệ, giúp mỗi cá nhân cảm nhận rõ hơn trách nhiệm của mình với bản thân, với cộng đồng và xã hội đúng như lời Bác Hồ từng căn dặn "Các Vua Hùng đã có công dựng nước, Bác cháu ta phải cùng nhau giữ lấy nước".

Ngày Giỗ Tổ Hùng Vương không chỉ là một ngày lễ truyền thống mà đã trở thành biểu tượng hội tụ tinh thần dân tộc, cùng góp phần hun đúc lòng tự hào dân tộc, đồng thời khơi dậy ý thức trách nhiệm đối với tương lai đất nước. Điều đó cho thấy sức sống bền bỉ và khả năng thích ứng mạnh mẽ của di sản Tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương trong đời sống xã hội.

Trong ngày Giỗ Tổ Hùng Vương và những ngày còn lại trong năm, hàng triệu lượt người hành hương về núi thiêng Nghĩa Lĩnh để tưởng niệm Hùng Vương, nhớ ơn công lao tổ tiên trong dựng nước và giữ nước.

Tại Đền Hùng, hằng năm, các nghi lễ truyền thống như dâng hương, rước kiệu, tế lễ được tổ chức trang nghiêm, đúng chuẩn mực, tạo nên một không gian lễ hội sinh động, giúp di sản "sống" cùng cộng đồng.

Theo Phó Giáo sư, Tiến sĩ Bùi Hoài Sơn, Ủy viên chuyên trách Ủy ban Văn hóa và Xã hội của Quốc hội, Tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương không phải là một nghi lễ đơn lẻ, cũng không chỉ gắn với một không gian duy nhất ở Phú Thọ. Đó là một hệ thống thực hành văn hóa rộng lớn, trải dài từ các đình, đền, miếu ở vùng trung du Bắc Bộ cho tới những nơi thờ tự Hùng Vương ở miền trung, miền nam và thậm chí ở cộng đồng người Việt ở nước ngoài.

Điểm đặc biệt của tín ngưỡng này nằm ở chỗ: Nó tạo ra một cảm thức chung về nguồn gốc dân tộc. Lễ hội Đền Hùng không chỉ là sự kiện văn hóa-tâm linh, mà đã trở thành một biểu tượng của tinh thần đoàn kết dân tộc.

Từ Nghĩa Lĩnh, đạo lý uống nước nhớ nguồn lan tỏa vào đời sống dân tộc bằng những cách giản dị mà bền chặt. Từ việc thờ Quốc Tổ ở tầm quốc gia, đến bàn thờ gia tiên trong mỗi gia đình. Từ ngày Giỗ Tổ chung của cả dân tộc, đến nếp sống hiếu kính trong từng mái nhà. Lòng biết ơn vì thế trở thành sợi chỉ đỏ xuyên suốt trong đời sống tinh thần của người Việt. Để mạch nguồn từ Nghĩa Lĩnh tiếp tục lan tỏa trong đời sống hôm nay, không chỉ gìn giữ những giá trị của quá khứ, mà còn phải làm cho di sản sống cùng thời đại.

Lan tỏa giá trị trong không gian mới

Giỗ Tổ Hùng Vương năm 2026 diễn ra trong một bối cảnh đặc biệt khi không gian phát triển mới được hình thành từ sự liên kết vùng giữa Phú Thọ-Vĩnh Phúc-Hòa Bình. Không chỉ là một sự kiện văn hóa tâm linh trọng đại, Lễ hội Đền Hùng năm nay còn mang ý nghĩa sâu sắc hơn khi trở thành điểm hội tụ, lan tỏa các giá trị cội nguồn thiêng liêng tới cộng đồng người Việt trong và ngoài nước. Trong dòng chảy ấy, Phú Thọ - miền đất Tổ đang đứng trước cơ hội lớn để khẳng định vai trò là trung tâm văn hóa, du lịch của khu vực trung du và miền núi phía bắc.

Theo Phó Giáo sư, Tiến sĩ Bùi Hoài Sơn, sau khi Phú Thọ mở rộng không gian phát triển, vùng đất cội nguồn này đang đứng trước cơ hội trở thành một trung tâm văn hóa-du lịch lớn của khu vực trung du và miền núi phía bắc. Từ di sản thời đại Hùng Vương đến bản sắc văn hóa của các dân tộc Mường, Dao, Tày..., tất cả tạo nên một bức tranh đa sắc, giàu chiều sâu và đầy tiềm năng khai thác.

Điểm nhấn của mùa lễ hội năm nay là Tuần Văn hóa-Du lịch Đất Tổ với chuỗi hoạt động đa dạng, kết hợp hài hòa giữa yếu tố truyền thống và hiện đại. Du khách đến với Phú Thọ không chỉ được hành hương về nguồn, dâng hương tưởng niệm các Vua Hùng, mà còn có cơ hội trải nghiệm không gian văn hóa đặc sắc của vùng đất cội nguồn. Những làn điệu hát xoan - Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại được trình diễn tại các đình, miếu cổ, mang đến cho du khách những cảm nhận chân thực về đời sống văn hóa tín ngưỡng của cư dân bản địa.

Không dừng lại ở các hoạt động văn hóa, Lễ hội Đền Hùng còn là dịp để quảng bá hình ảnh du lịch Phú Thọ với những điểm đến nổi bật. Từ vẻ đẹp linh thiêng của Tây Thiên, sự thơ mộng của Tam Đảo, đến những đồi chè Long Cốc bát ngát hay suối khoáng nóng Thanh Thủy quý hiếm..., Giỗ Tổ Hùng Vương năm 2026

đã mở ra một diện mạo mới, vừa trang nghiêm, truyền thống, vừa năng động, hiện đại.

Đây không chỉ là hành trình trở về cội nguồn, mà còn là hành trình khám phá, trải nghiệm và kết nối - nơi quá khứ, hiện tại và tương lai hòa quyện trong một chỉnh thể thống nhất.

Trong dòng chảy không ngừng của thời đại, những giá trị "trăm cây một cội, trăm con một nhà" vẫn luôn giữ nguyên ý nghĩa, trở thành điểm tựa tinh thần để dân tộc Việt Nam vững bước trên con đường phát triển, xây dựng một nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc trong thời kỳ mới.

Theo Báo Nhân Dân